

Medlemsbladet

UPPSALA SENIORUNIVERSITET

ÅRGÅNG 33 NR 4 OKT 2011

*Dags för
medlemsavgiften
för år 2012*

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitetet. Utkommer med fem nummer per år. Ansvarig utgivare: Ulla Myhrman
Redaktörer: Karin Carlsson, Inger Hammer, Anders Källström, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Wikströms Tryckeri AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Ulla Myhrman

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Öppettider: mån-fre kl 10.00–12.00
Telefon: 018-24 35 01
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se

Sekretariat:
Malin Åkerblom, ordförande 018-32 07 34

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

www.usu.se

Omslagsbild: Höstbild från Uppsala
Foto: Inger Hammer

En framåtblick

Uppsala Senioruniversitetet firade sitt 30-årsjubileum 2009. Ett jubileum ger anledning till en tillbakablick men väcker också tankar om den framtida utvecklingen. Senioruniversitetets stadgar ger en utgångspunkt för diskussionen om en framtidsvision för senioruniversitetet, men de lämnar också ett stort utrymme för att utveckla verksamheten i olika riktningar.

Styrelsen tillsatte därför i november 2010 en visionsgrupp med uppdrag att lämna förslag till en framtidsvision för Senioruniversitetet och därvid också diskutera om och i så fall hur en sådan vision kan ge vårt programutbud en profil. För att fånga upp våra medlemmars synpunkter på verksamheten och få idéer till förbättringar genomfördes under våren strukturerade intervjuer med sju s. k. fokusgrupper där varje grupp karaktäriserades av olika kombinationer av aktivitetsgrad i bokade verksamheter, ålder och kön. Slumpmässiga urval gjordes av tio personer per grupp. Generellt kunde konstateras att medlemmarna i fokusgrupperna uttryckte stor uppskattning över programutbudet avseende såväl bredd som innehåll. Intervjuerna och visionsgruppens egna ställningstaganden har resulterat i överbäganden och förslag som kortfattat återges nedan:

- de kretsar inom vår målgrupp från vilka vi rekryterar våra medlemmar bör kunna vidgas exempelvis dels genom att vi i programutbudet särskilt överväger aktiviteter som kan tänkas engagera personer med annan kulturell

bakgrund, dels genom att vi sprider information om att programutbudet är tillgängligt för alla oberoende av tidigare utbildningsnivå.

- den demografiska förändringen i samhället leder med största sannolikhet till en ökning av antalet medlemmar, en ökning som endast bör ske utan att ge avkall på kvaliteten i verksamheten.
- verksamheten bör även fortsättningsvis ges i form av tisdagsföreläsningar, föreläsningsserier, studiecirklar, resor och studiebesök, men bör kunna breddas innehållsmässigt.
- hög kvalitet bör även framgent karaktärisera verksamheten genom att lärare/föreläsare har goda ämneskunskaper och god pedagogisk kompetens samt att vi erbjuder ett genomtänkt kursinnehåll, bra lokaler och väl fungerande administration.
- genomförandet av serier och cirklar bör ske i Uppsala och på sådant sätt att också de sociala kontakterna utvecklas.

Rapporten i sin helhet kommer att vara tillgänglig på sekretariatet fr.o.m. november månad.

Visionsgruppens rapport har diskuterats vid styrelsens sammanträde den 4 oktober och tas upp på höstsamrådet den 21 oktober. Om rapportens förslag till någon del kommer att avspeglas redan i vårens program återstår dock ännu att se.

Ulla Myhrman
Ordförande

Tisdagsföreläsningar

Tisdagen den 18 oktober
Anders Johnson, skriftställare
Invandrarna som byggde Sverige
Universitetshuset, sal IX (ändring)
Gästvärd: Kersti Ullenhag

Tisdagen den 1 november
Christian Christensen, professor och **Sten Widmalm**, professor
Samtal om de nya sociala media i samhällsutvecklingen
Universitetshuset, sal X
Gästvärd: Johnny Andersson

Tisdagen den 15 november
Leif Lyttkens, docent
Skandionkliniken – en nationell utmaning
Universitetshuset, sal X
Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

Föreläsningarna äger oftast rum kl. 13.15 i sal X universitetshuset. De beräknas pågå till ca kl. 14.00 varefter möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30. Hörselslinga finns i alla lokalerna. Sal X kan nås med hiss från universitetshusets baksida med ingång från S:t Olofsgatan.

Tisdagen den 29 november
Lena Kåreland, professor
Selma Lagerlöf och kampen för kvinnors rätt
Universitetshuset, sal X
Gästvärd: Ingrid Åberg

Tisdagen den 13 december
Jan Eliasson, ambassadör.
Europa, stormakterna och FN.
Universitetshuset, sal X.
Gästvärd: Johnny Andersson

Nästa nummer av tidningen utkommer den 7/12
Manusstopp 16/11

Resor och studiebesök

Anmälan till samtliga resor görs till
USU:s sekretariat, 018 – 24 35 01
från kl. 07.00

Tidigare annonserad resa

som har några restplatser

Lördag 26 - måndag 28 november

West Side Story och Tosca på Göte-
borgsoperan. Se Medlemsbladet nr 3
2011. Anmälan senast 13 oktober.

Nya resor

Fredag 28 oktober

INKA – Guldskatter i Berg- rummet på Skeppsholmen

Dubblering av tidigare annonserad re-
sa. Se Medlemsbladet nr 3, 2011

Tider:

Kl. 08.30 Avfärd från S:t Eriks torg

Kl. 10.15 Visning av utställningen

Kl. 14.00 Hemfärd

Ca 16.00 Åter i Uppsala

Pris: 390 kr för bussresa, inträde och
visning

Förtur för personer på väntelista
Bindande anmälan till sekretariatet
018–24 35 01

Ansvariga: Gudrun Bäckström,
070–347 14 03 och Mia Virving

Fredagen den 11 november

Turner, Monet och Twombly på Moderna museet

En banbrytande utställning med fokus
på tre av de största målarna under de
senaste 150 åren, de konsthistoriska
kopplingarna mellan dem samt gemen-
samma drag och motiv i deras uttryck.

Tider:

Kl. 09.00 Avfärd från S:t Eriks torg

Visningar: grupp 1 kl. 11.00 och
grupp 2 kl. 11.30.

Lunch i museirestaurangen (ingår ej)

Kl. 14.00 Hemfärd

Ca 16.00 Åter i Uppsala.

Pris: 300 kr för bussresa, inträde och
visning

Bindande anmälan till sekretariatet
018 – 24 35 01 från måndag 10 okto-
ber. Sista anmälningsdag fredag 21
oktober

Ansvariga: Brittmari Ekholm,
0731–54 28 26 och Kerstin Back-
ström, 070–427 78 09

Onsdagen den 16 november

Ryskt måleri på National- museum

Med realistiska skildringar av det
ryska samhället blev konstnärgruppen
Peredvizjnika banbrytande. En konst-
skatt som är näst intill okänd utanför
Ryssland.

Tack vare generösa lån av konstverk
från Tretiakovgalleriet i Moskva och
Ryska Museet i S:t Petersburg, kan
man nu visa en heltäckande bild av
gruppens konst.

Visningen tar ca en timme, övrig tid
disponeras fritt för t.ex. lunch i Atrium
eller Nationalmuseums permanenta ut-
ställningar.

Tider:

Kl. 09.00 Avfärd från S:t Eriks torg

Kl. 11.15 Visning av utställningen
grupp 1

Kl. 11.45 Visning av utställningen
grupp 2

Kl. 14.30 Hemresa

Ca 16.30 Åter i Uppsala

Pris: 300 kr för bussresa, inträde och
visning

Första anmälningsdag för deltagare i
serien ”Rysk kultur”: torsdag 6 okto-
ber

Sista anmälningsdag för seriedeltaga-
re: fredag 14 oktober

Första anmälningsdag för övriga:
måndag 17 oktober

Sista anmälningsdag: fredag 28 okto-
ber

Bindande anmälan till sekretariatet
018–24 35 01

Ansvariga: Gudrun Bäckström,
070–347 14 03 och Mia Virving

Lördag 3 december

Opera från Metropolitan i New York

Heby Folkets Hus

Rodelinda av Georg Friedrich Händel
Renée Fleming gör huvudrollen som
Langobardernas drottning Rodelinda
mot Kolbe van Rensburg (Grimaldo)
och Stephanie Blythe (Edulge)

Dirigent: Harry Bicket

Tider:

Kl. 17.00 Avfärd från St. Eriks torg
Introduktion i bussen av Anna Ivars-
dotter.

Kl. 18.30 Föreställningen börjar

Ca 24.00 Åter i Uppsala

Pris: 375 kr. Endast 25 platser

Bindande anmälan till sekretariatet
018–24 35 01

Första anmälningsdag: måndag 10
oktober, sista anmälningsdag: tisdag
24 oktober.

Ansvarig: Elisabeth Sellin Linde,
073 – 93 01 555

Planerade resor under 2012

Karmeliterströarna och Carmen på
Operan i Stockholm

Konsert i Berwaldhallen i
Stockholm

Istanbul med Reseskaparna och
Serhat Paktas

St Petersburg i maj/juni med förtur
för deltagare i serien ”Rysslands
kultur”

Skottland med Rolf Wendle hösten
2012

Egypten med Ali Mostafa hösten
2012 (om läget förbättras)

Mer information i Medlemsbladet
nr 5,2011

ANMÄLAN

Första anmälningsdagen kan du
anmäla dig på telefonsvararen
018–24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis)
Du kan anmäla max. fyra medlemmar
med namn och telefonnummer.

De som fått plats får ett inbetalnings-
kort med posten. Betala ej innan du
fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen
förutsätter att årsavgiften är betald.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa
finns endast 50 platser. När efterfrågan
är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men
vi registrerar alla anmälningar med dag
och klockslag och får på så vis en
rättvis turordning. Vi beklagar de
gångar biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påver-
ka resor meddelas på måndagar i Upsala
Nya Tidning under Föreningsnytt.
Samma information lämnas på vår
webbplats www.usu.se

Teddy Brunius (1922–2011)

En av Uppsala Senioruniversitetets mest uppskattade föreläsare har gått ur tiden. Professor Teddy Brunius avled, som tidigare meddelats, den 2 juni 2011 efter en tids sjukdom.

Teddy Brunius var hedersledamot i och verksam som föreläsare inom Uppsala Senioruniversitet från det att han pensionerats från sin professur i konsthistoria vid Köpenhamns universitet år 1992. Hans föreläsningsserier omfattade under åren många olika teman inom konsthistoria och estetik. Undervisningen speglade hans övertygelse om att den humanistiska forskningen blir aktuell och viktig genom att den dröjer vid olika problem. Att detta ibland kunde bli kontroversiellt gav en extra krydda i tillvaron.

Teddy Brunius var en gudabenådad föreläsare. Hans föreläsningar stimulerade och gav impulser till eftertanke. Han gav mening åt och innehåll i många seniorers vardag.

Bredden i Teddy Brunius bildning togs också ibland i anspråk vid de resor som anordnades av senioruniversitetet. Som sakkunnig guide kunde han förmedla fakta och ge färg och liv åt de mest skilda områden på ett utomordentligt underhållande sätt. Som vanligt spred han inte bara sitt konsthistoriska kunnande utan delade också med sig av sin breda kulturhistoriska kunskap. Teddy Brunius personifierade för många medlemmar i Uppsala Senioruniversitet en sann kulturpersonlighet.

Teddy Brunius lämnar ett stort tomrum efter sig som det blir svårt att fylla.

Maj Aldskogius
Ordf. 2006 – 2009

Ulla Myhrman
Ordf. 2010 –

Tisdagsföreläsare

”Folk som flyttar är kreativa”

- Folk som flyttar långt hemifrån är initiativrika, säger författaren Anders Johnson.

Han är en av Senioruniversitetets tisdagsföreläsare och anser att människor som anstränger sig för att flytta genomsnittligt sett är mer kreativa än dem som hela livet bor kvar där de fötts. För ett land som till exempel Sverige är det en fördel att ha invandrare som bryter in- vanda strukturer, ger oss nya språkerfarenheter och förser oss med nya kontaktnät. Dessutom behöver Sverige arbetskraft i framtiden, menar han.

- De är de håglösa som blir kvar.

Anders Johnson på sitt kontor ”Skriftstället” i Stockholm

Anders Johnson är en ambitiös person. Förutom en produktion bestående av nära hundra böcker har han en politisk karriär i bagaget, är en flitig föredragshållare och har dessutom ett ettårigt förflutet som chefredaktör på Dagens Nyheter – förutom ett kort inlägg som ledarskribent på Upsala Nya Tidning under två somrar.

Sin tes om invandringens betydelse bevisar han i boken, *Garpar, gipskatter och svartskallar*, utnämnd av nättidningen Svensk Historias läsare till 2010 års bok. I boken beskriver han en rad företag som har skapats av invandrare: Felix, Cloetta, Findus, Göteborgs Kex, Ballograf, Marabou, Abba – och Slottssenap i Uppsala. Eller varför inte Domkyrkan i Uppsala, vars första byggmästare var fransman och hette Etienne de Bounneuil. För att ta några exempel.

Idag ägs elva procent av alla småföretag i Sverige av utlandsfödda personer, berättar Anders Johnson. Av de nya småföretagen utgör andelen tretton procent.

Anders Johnson är utbildad nationalekonom, men har mest intresserat sig för det svenska näringslivets utveckling. En kommande bok ska handla om kvinnligt företagande under de senaste tusen åren.

Invandrarna som byggde Sverige. Tisdagen den 18 oktober kl. 13.15 i sal IX, universitetshuset.

Text: Karin Carlsson
Foto: Inger Hammer

Rapport från EU-kursens Bryssel-resa

Som avslutning på vårens cirkel ”Europa inför nya utmaningar” anordnades en studieresa till Bryssel under några dagar sista veckan i maj. Vi var en liten men aktiv grupp – endast sex personer – som tog denna möjlighet att besöka EU:s högsta beslutande organ och att träffa representanter för svenska intressen. Kursledare Paul Reichberg hade satt ihop ett utmärkt program som gav oss möjlighet att besöka Parlamentet, Kommissionen, Ministerrådet, Sveriges representation och en av de många lobbyorganisationer (nykterhetsrörelsens IOGT/NBV) som på plats försöker påverka politikerna.

En tidig start med morgonflyg från Arlanda gjorde att vi redan första dagen kunde ägna hela eftermiddagen åt det stora EU-parlamentet. Efter de ändringar som Lissabonfördraget inneburit, har parlamentet fått ett mycket större inflytande på besluten. Alla förslag som ska behandlas bereds i något av de 20 utskotten och där gäller det att jämka samman och klargöra synpunkter från alla länder och alla grupperingar. Vi hade bokat in ett möte med en av våra svenska parlamentariker, Eva Britt Svensson, som tog sig god tid med oss och berättade om sitt arbete, bl.a. som ordförande i ett av utskotten. Vi träffade också på Marita Ulvskog, som tog oss med in i sessionssalen.

Nästa dag ägnade vi åt Kommissionen och Ministerrådet. I Kommissionen – som närmast kan jämföras med ett nationellt regeringskansli – träffade vi Johan Enegren från den juridiska Rättstjänsten, som bl.a. granskar beslut och lagförslag och företräder EU i rättsprocesser. Johan har ägnat många år åt EU och också deltagit i Sveriges förhandlingar inför EU-inträdet.

Fr v Inger Andersson, Britta Tener, kursledare Paul Reichberg, Helen Pilström och Birgitta Ekström.

På Ministerrådet hade vi turen att få träffa en tidigare Uppsalabo, Christina Strömholm, som nu har en viktig post i Ministerrådets sekretariat. Under hennes guidning fick vi kliva in i det stora sammanträdesrummet där EU:s

sakministrar träffas under sina regelbundna möten. Några av de viktigaste konstellationerna med tätast möten är de med finansministrarna och jordbruksministrarna. I varje konstellation växlar ordförandeskapet och innehåller av sakkministern från det land som för tillfället har hand om EU:s ordförandeskap. Vid vårt besök var det Ungern som kommer att följas av Polen efter 1 juli. Ordförandelandet sätter sin prägel på Ministerrådets byggnad under sitt halvår och vi kunde alltså se vackra möbler och intressant konst från Ungern under vårt besök. Samtidigt förberedde Polen oss med en jättelik installation på innergården.

Fr v Paul Reichberg, kursledare, Birgitta Ekström, Britta Tener, Helen Pilström och Inger Andersson. Mannen på statyn är en av EU:s grundare, fransmannen Robert Schuman.

En svensk institution av stor betydelse är den svenska representationen i EU. Det är en slags ambassad med en ambassadör i ledningen, men med huvudsaklig uppgift att företräda Sveriges intressen i EU. Olika diplomater och experter arbetar där på uppdrag av vår regering och riksdag med att delta i förberedelserna för alla ärenden till Ministerrådet och till Parlamentet. Även här fick vi en utmärkt genomgång av Pia Bilting Bearfield.

Tack vare att vi var en så liten grupp fick vi möjligheter att komma in i olika rum och lokaler som annars inte är öppna för besök. Våra möten med svenska representanter inom institutionerna gav oss värdefulla inblickar i det praktiska dagliga arbetet. Alla svenskar som tog emot oss gjorde verkligen sitt bästa för att vi skulle inse hur de politiska besluten kommer till och förstå det jobb som ligger bakom.

Text: Britta Tener
Foto: Håkan Westergren

Vårresa till Bohuslän

I mitten av maj besökte 34 USU-medlemmar Ljungskile folkhögskola i Bohuslän för att under några dagar uppleva ”Bohuslän i våra hjärtan” som det hette i programmet. Vi reste med buss, bodde och åt på skolan och gjorde under tre dagar utflykter, guidade av två mycket kunniga och trevliga lärare från skolan, Bertil Jonshamre och Jaap Knevel.

Den första kvällen bekantade vi oss med skolans lokaler och fick information om programmet. Jaap Knevel visade sig vara en framstående trubadur som underhöll med ett kort Taube-program. Gitarren hade han sedan med sig de två första dagarna och kunde knyta an visor av Evert Taube till platser vi besökte. Både trevligt och berikande.

Den första dagen ägnades åt Tjörn. Höjdpunkterna var Valla kyrka, en båtutflykt till och promenad på den lilla ön Åstol, ett paradexempel på ett tättbebyggt fiskeläge som blivit ett pittoreskt paradis för fritidshusägare, och besöket på akvarellmuseet i Skärhamn. Vi hade turen att komma dit just den dag då man öppnade en stor utställning med konst av den tyske expressionisten Emil Nolde – en färgsprakande upplevelse som blev en riktig bonus under resan.

Den andra, litet regntunga dagen, reste vi genom ”Taube-land” på Orust. Namn som Malö, Flatö och Ängö ger ju genast associationer till taubevisor, och på Flatö stannade vi förstås till vid handelsman Flinks affär (han som i själva verket var så senfärdig) och mindes Maj på Malö. Vi fortsatte till Grundsund för en promenad och lunch på det matställe som figurerar i ”Saltön”, Viveca Lärns bekanta TV-serie, för att sedan färjas över till Lysekil där vi besökte akvarieanläggningen ”Havets hus”.

Den tredje dagens resa gick i vackert väder och frisk vind till norra Bohuslän. Vi fick uppleva det vackra landskapet vid Bullaresjöarna, Naverstads kyrka och kanske framför allt hällristningarna och museet i Vitlycke – ett av våra förnämsta världsarv. Sedan vände vi åter mot Ljungskile över Grebbestad, Fjällbacka och Svenneby kyrka, Bohuslänns äldsta. Vi besökte också det vid den här tiden på året tämligen turistfria Smögen, men där blåste det rejält på ”bryggan”. På kvällen Västkostbuffé som en läcker och trivsamt avslutning på resan.

En trevlig överraskning var att den som så önskade hade tillfälle att gå på ett par konserter: en där musiklinjens jazzgrupper framträdde, och en där kompositioner av en elev på musiklinjen framfördes av olika ensembler och körer. Det lät riktigt bra så kanske vi skall lägga namnet Richard Johansson på minnet.

Den utvärdering som gruppen gjorde av resan till Bohuslän var överväldigande positiv, både vad gällde de praktiska arrangemangen i fråga om boendet och förplägningen (mycket god) på folkhögskolan, och programmet för och genomförandet av resorna i det bohuslänska landskapet. Som alltid fanns det synpunkter på enskildheter men den allmänna uppfattningen i gruppen var att resan hade varit verkligt lyckad, mycket prisvärd och hade givit mer än man förväntat sig.

Text: Hans Aldskogius

*Utsikt från Ljungskiles folkhögskola.
Foto Bertil Jonshamre, Ljungskile*

Aktuell serie:

Religion och politik i Mellanöstern

Vad är det som händer i världen? Övriga starka folkliga reaktioner mot religiöst och politiskt tvång har skakat länder och härskare. Senioruniversitetets höstserie *Abrahams barn* inleddes den 5 september med en föreläsning av Jan Henningsson, ämnesråd vid UD:s enhet för Mellanöstern och Nordafrika.

Serien fortsätter ytterligare fem gånger med föreläsarna Eli Göndör, Ingmar Karlsson, Jan Hjärpe, Håkan Sandvik och Inga Brandell.

Rapport från en stipendiat

Senioruniversitetets stipendium för 2011 gick till Ulla Hjelmqvist. Här redogör hon för sitt deltagande i "Escuela de Idiomas" en spansk språkskola i staden Nerja.

Mellan år 711 och 1492 härskade muslimer i Spanien. Den tiden räknas som Spaniens guldålder. När muslimer-na invaderade Spanien sågs de som befriare. Goterna jagades ut ur landet. Judarna kunde andas ut efter alla förföljelser.

Escuela de Idiomas kombinerar språk med utflykter

Tre religioner levde sida vid sida, landet blomstrade. Araber, judar och kristna bodde och arbetade tillsammans. Araberna kallade det bergiga och otillgängliga landet för Andalusien. Córdoba blev Europas mäktigaste stad. Arkitektur, konst, musik, poesi, trädgårdar och vattenkonster blomstrade.

Guldåldern varade femhundra år. Det tog de kristna ytterligare trehundra år att kasta ut araber och judar. 1492 föll Granada, det sista moriska fästet.

Den moriska kulturen var ett skäl till att jag ville studera spanska i Andalusien. Jag ville se Granada och Alhambras arkitektur och trädgårdar.

Det andra skälet var att jag hade hört att Escuela de Idiomas i Nerja var en mycket bra språkskola och att den kom-

binerade språkundervisning med utflykter i omgivningen.

Mina förväntningar uppfylldes. Språkskolans program bestod av tre timmars undervisning varje dag, läxor och nästan varje kväll någon aktivitet på spanska. Vi lyssnade på intressanta seminarier om spansk musik, spanskt vin och spansk matkultur. Vi gjorde utflykter till Málaga, den vita byn Frigiliana och till droppstensgrottona utanför Nerja. På egen hand åkte jag till Granada och Alhambra.

Nerja är en liten stad med många sommargäster, många

Paella – känd maträtt från Valencia

restauranger och turistbutiker. Den är trevlig och man kunde träffa på sina kurskamrater lite överallt.

Förutom den uppmuntran som stipendiet innebar för mig har jag förbättrat min spanska betydligt, jag talar bättre och förstår mer. Jag har också lärt känna mer av Spanien, förstått hur Pyrenéerna har isolerat halvön och därmed öppnat för kulturellt inflytande söderifrån.

Text och foto: Ulla Hjelmqvist

Ny på redaktionen

Det var i juni som jag började mitt nya jobb som ordförande för Medlemsbladets arbetsgrupp. Tillsammans med redaktionens medlemmar tar jag vid där Barbro Posse slutade och jag tänker fortsätta att belysa Senioruniversitetets breda verksamhet med ett urval av alla intressanta aktiviteter.

Redaktionen är liten, fem personer. Vi skriver, redigerar och fotograferar själva, och vi har alla erfarenhet av tidningsarbete eller arbete med information.

Själv kommer jag senast från Uppsala universitet, där jag arbetade som informationschef i nio år. Jag ser nu fram emot en tid av skrivande och en tillvaro med många intressanta kontakter.

Karin Carlsson

Foto: Inger Hammer

Från Skrivarstugan

Ett slags pedagogik

Att jobba på en folkhögskola var faktiskt ganska svårt. Bland annat fick man räkna med att eleverna ofta var jämgamla med en själv. Vuxna eller halv vuxna. På min tid, 60-talet, fanns det ingen utbildning för blivande folkhögskolelärare. Vi måste själva förstå att hantera varför dessa elever inte kunnat klara den vanliga skolan. Ämneskunskap hade vi mer än nog, men vi måste själva söka ett bra förhållningsätt gentemot våra elever – du-reformerat, informellt och respektfullt i båda riktningarna. Det var inte lätt, bara mycket stimulerande.

Janne var en begåvad ung man. Men oppositionell och rikt utrustad med glimtar i ögonvrån. Han och jag, mest han förstås, hade utbildat en ritual som kommit att starta varje lektion vi upplevde tillsammans. När jag kom in i klassrummet satt han alltid nonchalant nedsjunkna med fötterna på bordet. Jag skulle varje dag tillrättavisa honom på ett varierat och helst roligt sätt. Det var rättvist tänkt – han skulle varje gång svara på ett sätt som tillät honom att ta ned fötterna utan att förefalla alltför lydig. Hela värdigheten i behåll. Det utvecklades till ett lyckat förspel till lektionen, som han sen följde uppmärksam.

Vid det här speciella tillfället hade det kvällen innan varit dans till levande musik i skolans smyckade gymnastiksal. Riktigt trevligt. Nästan alla lärarna var med, även om inte alla var lika roade som jag. Jag gillade att dansa. I sann demokratisk anda konkurrerade jag med alla kvinnliga elever om Jannes gunst. Det framgick nämligen mycket snart att ryktet om att han var duktig amatörtävlingsdansare var sant, med råge. Det var en fröjd att se honom på dansgolvet. Jag tyckte jag klarade danserna med honom ganska bra eller också var han bara snäll och undvek knepiga stegsekvenser. Jag var i alla fulla fall nöjd – ända till nästa morgon.

Han satt med fötterna upp som vanligt och såg uppkäftigare ut än någonsin, men den här gången gick jag bara fram till honom och viskade: ”Jag har ingen bra replik i dag. Kan du inte ta ned fötterna ändå?”. Men han svarade: ”Jag anmärkte inte på din dans i går och då ska du inte anmärka på mig i dag”.

Jag blev rosenrasande. Inte för det han sa, det var förstaeligt, men för att han bröt mot spelets regler. Han gick över en känslig gräns och förstörde det egendomliga men förtroendefulla samspel vi byggt upp. Eller kanske kände jag mig bara lurad. Han hade fått mig att tro att han faktiskt förstod vad vi sysslade med – att vi lyckats ta oss förbi alla hans vanliga konfliktsituationer. Jag blev våldsamt arg. Jag tog portföljen som låg framför honom och slog den i huvudet på honom. Slaget blev inte så hårt för mitt i det, insåg jag vad jag höll på med och bromsade in. Men ändå – jag slog. Det blev dödstyst i klassrummet tills en elev som inte hängt med frågade: ”Vad hände?”. I ett försök att mildra betydelsen av det jag gjort, sa jag kaxigt: ”Jag gör gärna om det, om det skulle behövas”.

Sen började jag lektionen. Mitt livs längsta. Jag hann minnas att just denna elev redan var relegerad från två skolor tidigare, att han hade en mycket stridslysten pappa, att slå var något man bara inte gjorde, att jag med rätta skulle bli avskedad. Och sen

Skolklockan ringde till slut och eleverna drog sig tvekande ut genom dörren. Långsamt, nyfiket, motvilligt. Janne satt kvar i sin bänk, jag stod kvar vid min kateder. Vi teg båda två. Långe. Jag samlade mod. Då reste sig Janne, gick fram till katedern, höjde sig på tå, kysste mig på kinden och lämnade rummet. Och där stod jag och tänkte förvirrat: ”Jag är kanske ändå en bra pedagog”.

Agneta Sundelöf